1940 ий
25
АВГУСТ
№77 (690)
Акше 5 ыр.

10-шо ИЙ ЛЕКТЕШ

Чыла элласе пролетарий-шамыч, ушныза!

Рвезе коммунист

ВЛКСМ Маробком ден Йошкар-Ола Горком орган

КАЖНЕ КОМСОМОЛЕЦЫН СВЯЩЕННЫЙ ОБЯЗАННОСТЬШО

Ленинско - Сталинский комсомолын уставше кажне комсомолец деч пашаште социалистический оннчылан примерым ончыкташ, революционный законностьым да порядкым пудыртылмаш ваштареш решительно кучедалаш требоватла. Комсомолецын—советский молодежьын ончыл енгжын—шкенжын пашашке честно огыл относитлымашым нигузеат чыташ огеш лий. Подлинный комсомолец шкенжын уло вийжым, моштымашыжым, мастарлыкшым да опытшым пашалан пуа.

СССР Верховный Совет Президиумын 26 июньышто лукмо Указше лодыр, прогульщик-шамычлан мучашым ыштен. Тиде Указым пӱтынь Советский Союзысо честный енг-шамыч пеш шокшын саламленыт. Указ лукмылан эрла кок тылзе шуэш. Тиде кок тылзе жапыште ятыр учреждений-лаште да предприятийлаште трудовой дисциплина ятырак пенгыдемын.

Туге гынат, Указ лукмо деч варат ятыр комсомолец-шамыч прогулым ыштылыт. Йошкар - Оласе первичный комсомольский организаций - шамыч да ВЛКСМ горком прогульщик-шамыч ваштареш але решительно огыт кучедал. Садланак вет прогульщик-шамыч эре шукемыт. Июль тылзыште калык суд 7 комсомолецым судитлен гын, августын 22 кечыштыже 18 комсомолец судитлалтын. Нунын кокла гыч 4 комсомолецым 4 тылзе гыч тюрьмашке петырме. Комсомолышто тыгай положенийым ончыкыжым нигузеат чыташ огеш лий. Вет кажне прогульщик-комсомолец Ленинско - Сталинский комсомолын лӱмжым шӱкта, садлан тугай комсомолецым комсомол радамеш кодаш огеш лий.

Але Оршанский районный сберкассыште пашам ыштыше комсомолец Лебедевым налаш. Тудым сберкасса 12 километр коклашке командировкышко колтен. 12 километрым Лебедев 8 шагат каен. Занятийышке вашкыме олмеш, курык серышке возынат, книгам лудын жапым эртарен. Районный сберегательный касса пелене первичный комсомольский организаций суд лиймеке гына Лебедевым обсуждатлен.

[1] „Ямде лий“ газета редакцийын врид. отв. редакторжо Федотов йолташ гын, материал организоватлаш каем манын, мӧнгыжӧ миен, ик кече прогулым ыштен. ВЛКСМ Обком бюро Федотовым комсомол радам гыч кожен луктын да прогулыштымыжлан с у д ы ш к о пуаш решитлен.

Кодшо к е ч ы л а ш т е ВЛКСМ Центральный Комитет ЛКСМУ Харьковский Обкомын СССР Верховный Совет Президиумын 26-шо июньышто лукмо Указшым кузе шуктымо нерген вопросым обсудитлен. ВЛКСМ ЦК тиде шотышто пенгыде решенийым луктын. Трудовой дисциплиным нарушитлыше комсомолец-шамыч Ленинско-Сталинский комсомол радамеш нигузеат кодын огыт керт.

Кажне комсомолецын священный обязанностьшо—трудовой государственный дисциплиным пенгыдемдыме шотышто личный примерым ончыкташ. Тидым Ленинско-Сталинский комсомолын уставше требоватла.

Йошкар-Олинский район Нурма села лишан волен шичше „СССР ВР—72“ аэростатын экипажше.
Снимкыште (шола гыч пурлашке): экипажын командиржe Г. И. Голышев, научный сотрудник-шамыч Н. П. Коноплев ден Н. В. Орлова.
Фото М. ЧУРШУКОВЫН.

Сайлымашым образцово вашлийына

Руководящий комсомольский орган-шамычым сайлымашлан ямдылалтмаш республикыште к у м д а н шарлен. „Комбинат“ артель пелене комсомольский организаций (Юринский район) районысо чыла комсомольский организаций-шамычым сайлымашым образцово в а ш л и я ш ӱжын. Тиде организацийын членже-шамыч сайлымашым паша нормым утыж дене темен вашлийыт. И. Токарев йолташ нормым 200 процентлан, З. Максимова йолташ 150 процентлан да Шевнина йолташ 140 процентлан темат.

„Комбинат“ артель пелене комсомолец-шамычын образцовыйыштым проработатлен лекмек, Маркожтрест пелене комсомольский организацийыштат комсомолец Н. Семин йолташ паша нормым 200 процентлан темаш тӱҥалын.

Иван, Александр, Михаил Зотин йолташ-шамычат нормым 190 п р о ц е н т л а н, А. Ногтева йолташ 150 процентлан да А. Плотникова йолташ 130 процентлан темат.

„К о м б а й н № 1“, „Сталинец“, „Волга“, „Просвет“, „Красный колос“, да моло к о л х о з л а пелене комсомольский организацият сайлымаш кечым образцово вашлийыт. „Красный колос“ колхозысо комсомолец-шамыч 40 центнер силос олмеш 50 центнер силосым оптеныт. „Пролетарий“, „Пятилетка“ колхоз-шамыч шурным сай качество дене погат. Районышто стахановец-шамычат кушкыт. М. Ершова, А. Чиркова („Красное Знамя“ колхоз), М. Рощина, М. Мокеева, Е. Лобанова („Красный колос“ колхоз) да моло йолташ-шамычат шурно погымаште стахановец улыт.

Комсомольский организаций-шамыч агитационно-массовый пашамат сайын ыштат. Г. Лавров йолташ („Сталинец“ колхоз), А. Махов, В. Лобанов йолташ-шамыч („Красный сноп“ колхоз) да молат колхозник-шамыч коклаште агитмассовый пашам ыштат.

Райкомын культмассовый паша дене комиссийже (председатель Гурьева йолташ) республиканский йоча творчествым ончымо олимпиадын участникше-шамыч дене агитбригадым организоватлен. Тиде агитбригада районысо колхоз-шамычым обслуживатлен шога. Оборонно - физкультурный паша комиссий председатель Чекурин йолташ 2 военизированный походым эртарен.

Сайлымашым образцово вашлийын, руководящий комсомольский органлашке ме активный, деловой ӱдыр ден рвезе-шамычым сайлена.

М. Галин,
ВЛКСМ Юринский райком секретарь.

Комсомолец-шамычын тыршымышт дене

Мари Турек. (Телефон дене). Агитационно-массовый пашам озанлык паша дене кылтымаш, паша производительностьым нӧлталаш пеш кугун полша. Теве Свердлов лӱмеш колхозышто комсомольский организаций масса коклаште политико-воспитательный пашам сайын ыштен шогымыжо дене колхоз кокияш шурным 7 кече жапыште сай качество дене поген пытарыш. Организацийысе вич комсомолец колхозный пашаште да общественно-политический пашаште моло-шамычлан примерым ончыктат.

Колхозышто комсомолец-бригадир М. Катимов да Г. Сафин йолташ-шамыч пашам честно, добросовестно ыштат. Стахановский движений кумдан шарлыме дене паша производительность кӱшкӧ нӧлталтын. Стахановец, ударник-шамыч кушкыныт.

Колхоз кызыт кокияшым чыла агротехнический мероприятий почеш ӱда. Куралмаште комсомолец Г. Галиулин йолташ паша нормым эреак 120 процентлан тема.

Тыгак „Ушнымаш“ колхоз пелене комсомольский организацият шке пашажым саемден, чыла пашашат активно участвоватла. Но районысо южо организацийлаште паша начар кая. Мебельный мастерской пелене комсомольский организацийын секретарьже Городилова йолташ комсомолец-шамыч коклаште нимогай пашамат огеш ыште. Садлан паша производительность ӱлнӧ да качествыжат начар.

Тидын семынак лесхоз (секретарь Чертышев йолташ), РОНО (секретарь Ямбаршев йолташ), райфо пелене (Белков йолташ) комсомольский организаций-шамыч шке пашаштышт начар ыштат. Нине организаций-шамычлан ВЛКСМ Мари-Турекский райком полышым пушаш.

А. С.

Кӱкшӱ качестван йытын верч

Ронго. Руя - Солинский сельсоветысе „1 март“ колхозын членже-шамыч кӱкшӱ качестван йытыным налшаш верч виян тыршат. Кызыт йытыным шераш тӱҥалыныт. Тиде пашаште О. Зверева, С. Рыбакова да П. Рыбакова йолташ-шамыч 300 кылта олмеш 400 кылтам шерыт. Тыгак „КИМ“, „Эр кече“ колхозлаште йытын шермаш виян кая.

Н. Иванов.

Новый-Тор'ял. Кузнецовский сельсовет „У вий“ колхозын членже - шамыч 35 тӱжем йытын кылтам шерыныт. К. Бирюкова, П. Шестакова, Г. Мамаева, Е. Мамаева, У. Глушкова да Е. Глушкова йолташ-шамыч кече еда 500—550 кылтам шерыныт. Колхоз 19 августлан 4 гектар йытыным шарен.

П. Яшметов.

СЕССИЙ МАТЕРИАЛЫМ УМЫЛТАРАТ

Сернурский район, Больше-Шокшемский сельсоветысе посна агитатор-шамыч колхозозник - шамыч коклаште СССР Верховный Совет VII Сессийын материалжым умылтарат.

Агитатор Н. Казанцева „Шокшем-Сола“ колхоз), Ф. Яндыганова („КИМ“ колхоз) Молотов йолташын докладшым тӱредмаште колхозник-шамыч коклаште умылтарат. **В. Дмитриев.**

ПОЧТА АГЕНТЫН САЙ ПАШАЖЕ

Кузнецовский почтовый агентствыште (Ново - Тор'яльский район) агентлан комсомолка Одинцова йолташ ышта. Тудо шке пашажым уло кумылжо дене шуктен шога. Газета ден журнал шарымаш планым тылзе гыч тылзыш эреак утыж дене тема. Август тылзылан подписка планым 120 процентлан темен. „Рвезе Коммунист“ газетым 15 экземпляр олмеш 23 экземплярым шарен.

Агентын письмоносецше-шамычат пашам сай ыштат. Теве комсомолка Е. Милютина ден Веденькина кенгеж паша жапыште газета ден журнал - шамычым подписчик - шамычлан пасушко намиен пуат.

А. Ермаков.

31

Международный Юношеский Кече вашеш

ВОЙНА ДА МОЛОДЕЖЬЫН СОЦИАЛИСТИЧЕСКИЙ ИНТЕРНАЦИОНАЛЖЕ

ОТТО МЕЙЕР

Европышто кокымшо империалистический войнан тул ораже ик ий лиеш йӱла. Тудо самырык шемер-шамычлан не э нужналыкым конден. Фабрикант ден империалист-шамычын пайдашт верч молодежьым колымашке шӱкалше-шамыч дек, молодежь кугу ненависть дене темын. Шучко айдеме пуштедымашын виновникше-шамыч ваштареш возмущений эре виян да виян кушкеш.

II интернационалын руководительже-шамыч да молодежь социалистический интернационалын (кӱчыкын СИМ) главарже-шамычат войнан виновникше улыт. Эше Европышто военный действий-шамыч тӱҥалме деч ончычат, нунын политикышт пашазе классын единствожо верч выступатлыше вий-шамычым предательски сырыктарымаш ыле. II интернационалын да молодежь социалистический интернационалын вождьшо-шамыч коллективный безопасностьым обеспечитлыше мероприятий-шамычым тӱрлӧ семын саботироватленыт.

Европым война деке лишемдыше кажне йол тошкалтышым пашазе классын шакше предательже-шамыч мирын „сеҥымашыже“ семын акленыт.

1938 ийыште шыжым СИМ бюро член Шошуан, „война деч рабство сайрак“ манын ойлымыжо пеш намысан ойлымаш лийын. Калык-шамычын эрыкыштым да независимостьыштым вашталташ лийме окса семын империалист-шамычын кучылтмыштым ужаш шоныде, СИМ-ын реакционный вождьшо-шамыч империалистический держава-шамычын тӱрлӧ келшымашыштым „мир паша“ семын моктеныт. Войнан провокаторжо-шамыч ваштареш решительно кучедалме олмеш, СИМ-ын вождьшо-шамыч пашазе классын единство сторонникше-шамыч ваштареш, коммунист ден комсомолец-шамыч ваштареш пеш шыдын выступатленыт.

Туге гынат, единство верч молодежь эре виянрак да виянрак ойлен. Бельгийысе, Исландийысе да моло элласе молодежь социалистический организаций-шамыч коммунистический молодежь-шамыч союз дене ушненыт. Английыште лейбористский молодежь коммунист-шамыч дене пырля пашам ышташ келшымашыжым ойлен. Норвегийысе пашазе-шамыч молодежь союз пролетарский молодежный движенийын единствожо верч СИМ-ын кӧргыштыжӧ кучедалаш шкенжын келшымыже нерген ойлен.

Но СИМ-ын предательский руководствыжо единствон сторонникше-шамыч ваштареш чын походым организоватлен. Западный Европышто военный действий-шамыч тӱҥалме деч икмыняр арня ончыч Лилльыште СИМ ын VI конгрессше заседатлен. Тиде конгресс Испанийысе героический об'единятлалтше молодежь социалистический союзым СИМ-ын радамже гыч лукмо нерген решенийым луктын.

Годфруа да тудын подручникше-шамыч Бельгийыште единствым шалаташ тыршеныт. Но Льежысе, Брюссельысе да Гентысе об'единенный социалистический „Молодой гвардийын“ организацийже-шамыч раскольник-шамыч почеш каен огытыл да нуно боеш испытатлалтше пролетарский единстволан чын кодыныт.

СИМ-ын реакционный руководствыжо классовый сознательность кушмаште самырык пролетарий-шамычым ужын, шкенжын реакционный политикыжлан колышаш шучкылыкым ужын, социалистический молодежь коклаште единствон сторонникше-шамыч ваштареш пеш виян кучедалын.

СИМ-ын руководительже-шамыч чӱчкыдын шкеныштым империалистический война ваштареш кучедалмаште лӱддымӧ „борец“ улына манын лӱмденыт. Но тиде социалистический молодежьым ондалышаш да тудым войнам ылыжтыше-шамыч ваштареш кучедалмаш деч кучышаш цель дене ышталтын.

Война ден мир деке отношений шотышто симовский вождь-шамычын чын позицийышт капиталистический заправила-шамыч дене эреак палемдалтыныт. Кунам империалист-шамычлан мирым аралыме лозунг дене калыкын независимостьшым да эрыкшым ужалаш йӧнан лийын, тунам СИМ-ын руководительже-шамыч „война деч рабство сайрак“ манын молодежьлан ойлаш вашкеныт да капитуляцийым ик единственно лийшаш лекмаш семын нӧлтеныт. Кунам шке империалистический интересыштым гына аралаш шонен, капиталистический заправила-шамыч „демократийым“ аралымаш флаг дене войнашке ӱжыт гын, Лондон ден Парижын банковский воротилже-шамычын нине лакейышт уло йӱкышт дене кычкыреныт: „Виян лийже война!“ Нине лакей-шамычын шакше позицийышт тиде факт гычак коеш: Лиллысе СИМ-ын конференцийыштыже Шошуа война ваштареш докладым ыштен, а икмыняр арня гыч гына тудо западный демократий манмын интересыже дене война верч выступатлен.

Империалистический война тӱҥалме деч ончыч СИМ-ын вождьшо-шамыч „мирын социалистический молодежьшо“ деке Олленгауэр да Нильсонын подписатлыме ӱжмаш дене обратитлалтыныт. Англий ден Францийын войнаштым ӱжмаш пашазе классын интересыже дене эрталтше... война семын мокта.

„Война огеш лий“, „1914—1918 ийласе война пытартыш война лийын“,— манын ала кунам проповедоватлыше молодежь социалистический интернационалын реакционный вождьшо-шамыч империалистический держава-шамычын чын агентышт улыт. Нуно молодежьлан мирым обещатленыт, а чынжымак гын, лондонский ден нью-йоркский банкир-шамычын интересышт дене молодежьым колымашке поктат.

СИМ-ын руководствыжо тиде империалистический войнаште шкенжым великий социализм элын шучко да шакше бандыже семын ончыктен. Кунам советский правительство Германий дене договорым заключитлыш да тилын дене кок эл коклаcе войнан шучкылыкшым кораҥдыш, СИМ-ын руководительже-шамыч умшашышт шоҥ налмешке тиде договорым каргеныт, вет нуно Советский Союз ден Германий коклаште ваш тӱкнымашым ыштынешт ыле.

Кунам Йошкар Армий Западный Украинысе да Западный Белоруссийысе шемер-шамычым национальный порабощений нелэ гнет йымач утарыш, симовский вождь-шамыч вий гыч каймеш шыдешкен шортыныт. Западный Белоруссий ден Западный Украинышате тошто шӱкшӱ, вӱран капитализмын системыже олмеш социализм восторжествоватлымаш нине „социалист“ шамычлан келшыше ыш лий.

Кунам белофинн-шамыч—войнан провокаторжо-шамыч—Советский Союзын мирым аралаш тыршымыжлан пушка гыч лӱен вашмутым пуэныт, СИМ-ын руководительже-шамыч маннергеймский кликалан лихорадочно полшаш тӱҥалыныт. Швецийыште Нильсонын инициативыже дене Финляндийлан полышым пумаш манме комитетым организоватленыт. СИМ Финляндийышке шке делегацийжым колтен, кудо Советский Союз ваштареш военный авантюрым чыла средство денат поддерживатлышаш улмаш. Туге гынат, СИМ-ын вождьшо-шамычын антисоветский политикышт Швейцарийысе, Новергийысе да моло элласе молодежь социалистический союзын членже-шамыч коклаште кугу возмущенийым тарватен.

Кажне капиталистический эллаште империалистический война молодежьын илышыштыже, тудын экономический положенийыштыже шучкын отражатлалтеш. Капиталист-шамыч пашазе классын чыла сеҥен налмашыже ӱмбакшат орышын наступатлат. Пашазе-шамычын правашт верч кучедалме олмеш, молодежь социалистический интернационалын руководительже-шамыч чумыр шке деятельностьшым капитал дене паша коклаcе „гражданский мирлан“ службыш шындат. Нильсон, Шошуа да молат молодежьым чот эксплоатироватлаш буржуазийлан полшат.

СИМ-ын председательже Нильсон шке „Фригет“ статьяштыже воза: „Кызыт классовый кучедалмашым чараш кӱлеш“. Тиде ӱжмаш пашазе класс ден молодежьын интересыже-шамычым ужалымашым, пашазе классын лу ий дене чот кучедал налме политический права деч отказатлымашым ончыкта.

Чыла тыжечын ончыкташ кӱлеш: молодежь социалистический союзын бюро членже-шамыч империалист-шамычын лакейышт улыт. Шошуа Нильсон ден К°—тиде капитал ден паша коклаcе „гражданский мирын“ знаменосецше-шамыч, великий социализм элын шучко тушманже-шамыч.

Но симовский молодежьын эн массыштыжак классовый кучедалмаш дух ила, капиталистический реакций ваштареш кучедалаш ямде улмаш кушкеш.

1940 ийыште лийше Швейцарийысе социалистический молодежь конгрессын решенийыштыже ойлалтеш:

„Угыч ылыжалтше война... тиде эрык верч война огыл, тиде—экономический господство верч война, тиде империалистический война.“

Пашазе классын задачыже-шамыч нерген конгрессын решенийыштыже каласалтын:

„Международный пролетариат ленинский принцип почеш кайшаш, кудо русский пашазе-шамычлан властьым сеҥен налаш да мланде шарын ик кудымшо ужашыштыже капитализмым йӧршеш пытараш полшен“.

Испанийысе об'единенный социалистический молодежь идеал-шамычлан тыгак чын кодын, кудын верч лу тӱжем дене Испанийын эн сай эргышт-шамыч шке илышыштым пуэныт. Шукерте огыл лукмо манифестыште испанский йолташ-шамыч возат:

„Ме тӱнясе пашазе ден крестьянский молодежь дене пырля, уло тӱнясе самырык ончыл интеллигент дене пырля, КИМ да самырык социалист-шамыч дене пырля, кудо-шамыч молодежь социалистический интернационалын предательский вождьшо-шамыч дене кылым кӱрлыныт, империалистический война ваштареш да тудым шочыктымо причина-шамыч ваштареш кучедална. **Ме Советский Союзым аралышаш верч, тудын пеҥгыде мир политикыже, дружбыжо, чыла угнетатлалтше калык-шамыч верч кучедална, ме чыла тӱнясе пролетариатын отчизныже верч кучедалына, кушто молодежь веселалыкым да пиаллыкым налын. Тӱнясе чыла вий-шамычын сеҥымашышт верч, империалистический войнам ылыжтыш тӧчышӧ-шамыч ваштареш кучедалына. Ме мир дене социализм верч кучедалына“.**

Венгрийыште социал-демократийын руководительже-шамыч молодежь союзым шалатеныт; нуно тудын деч лӱдыныт: молодежь нунын антисоветский реакционный политикышт дене нигунамат огеш келше да тудын ваштареш лияш тӱҥалеш.

Францийыште коммунист-шамыч кумда шемер массылан да молодежьлан ӱшанле улыт. Французский буржуазий да тудын прислужникше Блюм, Жуо, Шошуа—катастрофын нине чын виновникше-шамыч ваштареш, кучедалаш компартийын ӱжмыжӧ Францийысе шемер молодежь коклаште кумда верым муын.

Симовский молодежь коклаште империалистический война, калыкым поработитлымаш ваштареш кучедалше борец-шамычын чотышт кушкеш. Советский Союз велыш—великий социализм эл, угнетатлалтше-шамычын единственный ӱшанышт велыш шокшын ончышо рвезе ден ӱдыр-шамыч шукемыт.

Тиде молодежьым кучедалмашке, тӱнясе пролетариатын вождьшо Сталин йолташын вуйлатымыже почеш Советский Союзын ыштыме, сеҥымашыже-шамыч ӱжыт. Ленинско-Сталинский комсомол дене ваче-ваче каен, нине лӱддымӧ самырык пролетарский боец-шамыч империалистический война ваштареш кучедалме знамям кӱшнӧ кучат.

Отв. редакторын заместительже—*В. М. БОРИСОВ.*

АДРЕС РЕДАКЦИЙ: Мар. АССР, г. Йошкар-Ола, Дом Советов, 4 этаж, № комнат 69—70, № телефона 90.
Э960 Йошкар-Ола, 1-ая типография Маргосиздата.